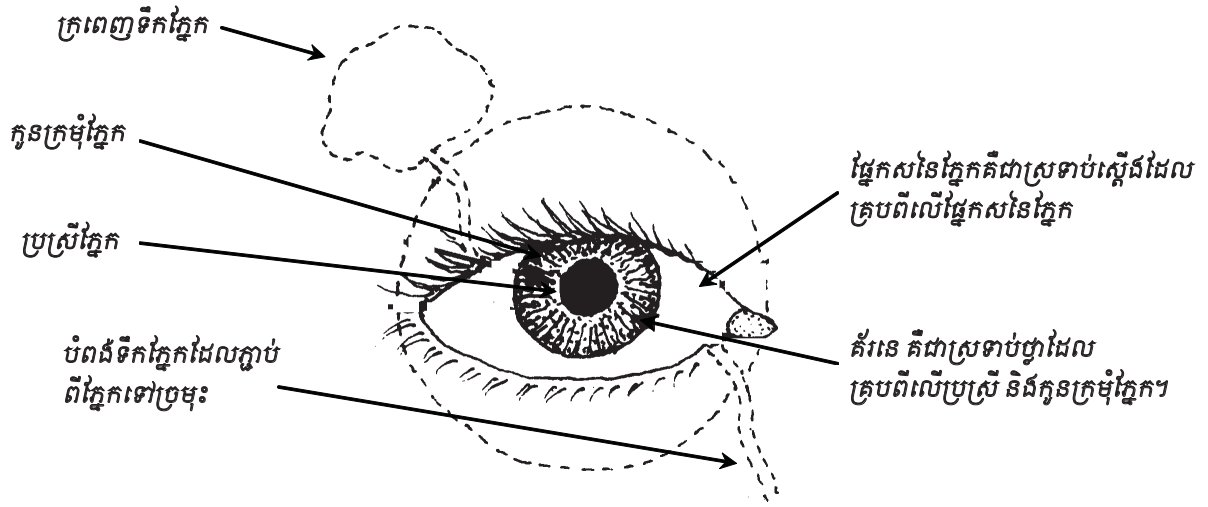


ភ្នែក



សញ្ញាគ្រោះថ្នាក់

ភ្នែកជាសរីរាង្គមួយដែលងាយនឹងខូចណាស់ ហើយត្រូវការការថែរក្សាយ៉ាងត្រឹមត្រូវ។ ត្រូវរកជំនួយពីគ្រូពេទ្យឲ្យបានលឿន នៅពេលមានសញ្ញាគ្រោះថ្នាក់ណាមួយដូចខាងក្រោមនេះ កើតឡើង ៖

- ១. រហូសដែលដាច់រំហែក ឬឆ្កាយទៅដល់គ្រាប់ភ្នែក។
- ២. មានចំណុចពណ៌ប្រផេះ និងមានការឈឺចាប់នៅលើគំរនេ ព្រមទាំងមានពណ៌ក្រហមនៅជុំវិញគំរនេ (ដំបៅគំរនេ)។
- ៣. មានការឈឺចាប់យ៉ាងខ្លាំងនៅក្នុងភ្នែក (អាចជាជំងឺរលាកប្រស្រីភ្នែក ឬក្លូកូម)។
- ៤. មានទំហំខុសគ្នាយ៉ាងខ្លាំងនៃកូនក្រមុំទាំងពីរ ពេលមានអាការឈឺក្បាល ឬឈឺក្នុងភ្នែក។



ការមានទំហំខុសគ្នាយ៉ាងខ្លាំងនៃកូនក្រមុំទាំងពីរ អាចបណ្តាលមកពីមានការខូចខ្ទរក្បាល ជំងឺដាច់សរសៃឈាមខ្ទរក្បាល រហូសភ្នែក ជំងឺក្លូកូម ឬរលាកប្រស្រីភ្នែក។ (ការមានទំហំកូនក្រមុំភ្នែកខុសគ្នា បន្តិចបន្តួច អាចជាការធម្មតា ចំពោះមនុស្សខ្លះ)។

- ៥. មានឈាមនៅពីក្រោយគំរនេ ខាងក្នុងគ្រាប់ភ្នែក(មើលទំ.២២៥)។
- ៦. បើភ្នែកម្ខាង ឬទាំងសងខាងចាប់ផ្តើមមើលមិនច្បាស់។
- ៧. មានផ្សែងសៗ ឬមានចំណាំងនៅក្នុងប្រស្រីភ្នែក។ នេះអាចជា រោគសញ្ញានៃជំងឺមហារីក (retinoblastoma) ឬជំងឺភ្នែកឡើងបាយ(មើលទំ.២២៥)។
- ៨. ការបង្ករោគក្នុងភ្នែកឬការរលាកដែលគ្មានការជួសជុលដោយការព្យាបាលដោយថ្នាំក្រមួនអង់ទីប៊ីយ៉ូទិក ៥ឬ៦ថ្ងៃ។



ការមានរបួសភ្នែក

រាល់ការមានរបួសដល់គ្រាប់ភ្នែក ត្រូវចាត់ទុកថាមានគ្រោះថ្នាក់ ព្រោះវាអាចបណ្តាលឲ្យខ្វាក់ភ្នែក។

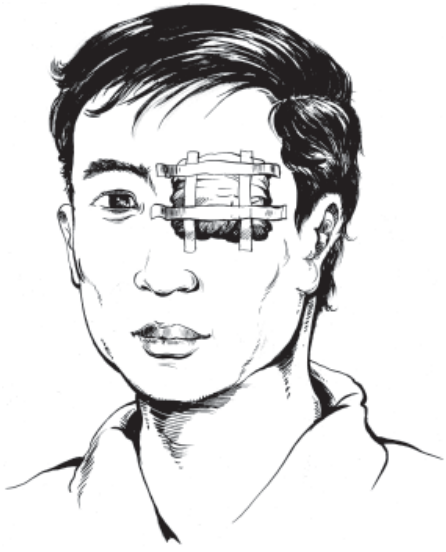
ទោះបីជាការមានរបួសបន្តិចបន្តួចលើភ្នែកដោយ (ស្រទាប់ថ្នាំគ្របពីលើកូនក្រមុំនិងប្រស្រីភ្នែក) ក៏អាចធ្វើឲ្យមានការបង្ករោគ និងប៉ះពាល់ដល់គំហើញដែរ ប្រសិនបើគ្មានការព្យាបាលត្រឹមត្រូវទេ។

បើការមានរបួសដល់គ្រាប់ភ្នែកនោះ មានជម្រៅជ្រៅ ដែលចូលទៅដល់ស្រទាប់ខ្មៅ ខាងក្រោមស្រទាប់ខាងក្រៅពណ៌ស នោះវាជាគ្រោះថ្នាក់ពិសេសមួយ។

បើវាជាការខ្ចាំ (ដូចការដាល់នឹងកណ្តាប់ដៃ) ដែលបណ្តាលឲ្យមានការខ្ចាំឈាមនៅគ្រាប់ភ្នែកនោះ ភ្នែកនោះនឹងស្ថិតក្នុងស្ថានភាពគ្រោះថ្នាក់ (ទំ.២២៥)។ គ្រោះថ្នាក់នេះមានសភាពកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរ ប្រសិនបើការឈឺចាប់កាន់តែខ្លាំងឡើងៗ បន្ទាប់ពី២ទៅ៣ថ្ងៃ ព្រោះនេះអាចជាជំងឺក្លូកូម (ទំ.២២២)។

ការព្យាបាល ៖

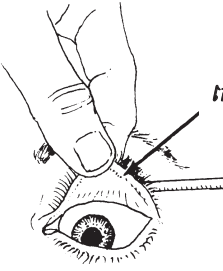
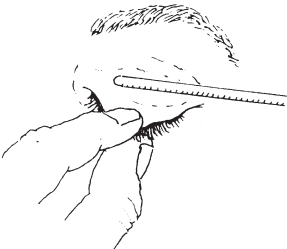
- ◆ បើភ្នែកដែលត្រូវរបួសនៅតែមើលឃើញច្បាស់ ដាក់ក្រមួនភ្នែកអង់ទីប៊ីយ៉ូទិក (ទំ.៣៧៨) ទៅក្នុងភ្នែក ហើយគ្របវាដោយកុំប្រេសទន់ក្រាស់ៗ។ បើភ្នែកនោះគ្មានការធូរស្រាលក្នុងរយៈពេល១២២ថ្ងៃទេ ត្រូវរកជំនួយពីគ្រូពេទ្យជាបន្ទាន់។
- ◆ បើភ្នែកដែលរបួសនោះមិនអាចមើលឃើញច្បាស់ បើរបួសមានជម្រៅជ្រៅ ឬបើមានឈាមនៅខាងក្នុងភ្នែក ខាងក្រោយគំរនេ (ទំ.២២៥) គ្របភ្នែកនោះដោយកុំប្រេសស្អាត ហើយទៅរកជំនួយពីគ្រូពេទ្យជាបន្ទាន់។ **កុំសង្កត់លើភ្នែកឲ្យសោះ។**
- ◆ កុំព្យាយាមយកបន្លា ឬអំបែងផ្សេងៗ ដែលជាប់នៅគ្រាប់ភ្នែកនោះចេញ។ ត្រូវរកជំនួយពីគ្រូពេទ្យជាបន្ទាន់។



របៀបយកកំទេចធ្នូលីចេញពីភ្នែក

ឲ្យអ្នកនោះបិទភ្នែក ហើយមើលទៅខាងឆ្វេង ខាងស្តាំ ទៅលើ និងទៅក្រោម។ បន្ទាប់មកនៅពេលអ្នកបើកភ្នែករបស់គាត់ ឲ្យគាត់មើលទៅលើ ហើយបន្ទាប់មក ទៅក្រោមវិញ។ ការធ្វើរបៀបនេះនឹងធ្វើឲ្យភ្នែកបញ្ចេញទឹកភ្នែកជាច្រើន ហើយភាគច្រើនកំទេចធ្នូលីនឹងចេញមកដោយឯកឯង។

ឬអ្នកអាចសាកល្បងយកកំទេចធ្នូលីឬគ្រាប់ខ្សាច់នោះចេញ ដោយបើកភ្នែកក្នុងទឹកស្អាត (ទំ.២១៩) ឬដោយប្រើជាយក្រណាត់ស្អាត ឬសំឡីសើម។ ប្រសិនបើកំទេចធ្នូលីស្ថិតនៅខាងក្រោមគ្របភ្នែកភ្នែកខាងលើ រកមើលវាដោយពន្លាត់គ្របភ្នែកឡើងលើ ដោយទ្រាប់ឈើតូចមួយពីក្រោម។ អ្នកនោះគួរក្រឡេកមើលទៅក្រោម នៅពេលដែលអ្នកកំពុងធ្វើរបៀបនេះ ៖



គេច្រើនរកឃើញកំទេចធ្នូលីនៅផ្នត់គ្របភ្នែក។ យកវាចេញដោយជាយក្រណាត់ស្អាត។

ប្រសិនបើអ្នកមិនអាចយកកំទេចធ្នូលីចេញដោយងាយទេ ប្រើក្រមួនអង់ទីប៊ីយ៉ូទិកដាក់ភ្នែក គ្របភ្នែកដោយកុំប្រេសស្អាត រួចរកជំនួយពីគ្រូពេទ្យជាបន្ទាន់។

ការរលាកភ្នែកដោយសារធាតុគីមី

ទឹកអាស៊ីតអាគុយ ទឹកក្រៀម ប្រេងសាំង ឬថ្នាំសម្លាប់សត្វល្អិត ដែលចូលទៅក្នុងភ្នែកអាចធ្វើឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់។ ត្រូវបើកចំហរភ្នែកឲ្យជាប់។ ហើយចាក់ទឹកស្អាតត្រជាក់ ចូលទៅក្នុងភ្នែកភ្លាមៗ។ ត្រូវចាក់ទឹករយៈពេល៣០នាទី ឬចាក់រហូតដល់លែងមានការឈឺចាប់។ មិនត្រូវឲ្យទឹកដែលចាក់នោះហូរចូលទៅក្នុងភ្នែកម្ខាងទៀតទេ។



ភ្នែកក្រហម និងមានការឈឺចាប់ - មូលហេតុផ្សេងៗ

មានបញ្ហាជាច្រើនដែលបណ្តាលឲ្យមានភ្នែកក្រហមនិងឈឺចាប់។ ការព្យាបាលដ៏ត្រឹមត្រូវ គឺផ្អែកលើការរកឃើញមូលហេតុរបស់វា។ ដូច្នេះត្រូវប្រាកដថាបានពិនិត្យមើលយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់នូវរោគសញ្ញានីមួយៗ។ តារាងនេះអាចជួយអ្នកឲ្យរកឃើញមូលហេតុនៃជំងឺភ្នែក ៖

វត្ថុផ្សេងៗ (កំទេចចូលជាដើម) ដែលចូលទៅក្នុងភ្នែក (ទំ.២១៨)	តាមទូទៅ ប៉ះពាល់តែភ្នែកម្ខាងប៉ុណ្ណោះ។ ការឡើងក្រហម និងការឈឺចាប់ មិនទៀងទាត់
ការរលាក ឬវត្ថុរាវដែលមានគ្រោះថ្នាក់ (ទំ.២១៩)	ភ្នែកតែម្ខាង ឬទាំងសងខាង។ ការឡើងក្រហម និងការឈឺចាប់ មិនទៀងទាត់
ភ្នែកក្រហមប្រៀងៗ (ជំងឺរលាកផ្នែកសនៃភ្នែក ទំ.២១៩) ក្រហមភ្នែក (រលាកផ្នែកសនៃភ្នែកដោយអាល់ឡេស៊ី ទំ.១៦៥) ត្រាកូម (ទំ.២២០) កញ្ជ្រើល (ទំ.៣១១)	ជាទូទៅ ភ្នែកទាំងពីរ (អាចចាប់ផ្តើម ឬមានសភាពធ្ងន់ធ្ងរលើភ្នែកម្ខាង)។ ក្រហមខ្លាំងបំផុតនៅតែមខាងក្រៅភ្នែក។ ឈឺក្រហាយ មិនសូវខ្លាំង
ក្លកូមស្រួចស្រាល់ (ទំ.២២២) រលាកប្រស្រីភ្នែក (ទំ.២២១) រលាត់ ឬជំពៅគំរន (ទំ.២២៤)	ជាទូទៅ ប៉ះពាល់តែភ្នែកម្ខាង។ ក្រហមខ្លាំងនៅក្បែរគំរន។ ភាគច្រើន មានការឈឺចាប់ខ្លាំង



ភ្នែកក្រហមច្រើនៗ (ជំងឺរលាកផ្នែកសនៃភ្នែក)

ការបង្ករោគនេះបណ្តាលឲ្យភ្នែកក្រហម មានខ្ទុះ និងឈឺក្រហាយបន្តិចបន្តួចនៅភ្នែកម្ខាង ឬទាំងសងខាង។ ត្របកភ្នែកច្រើន តែស្ថិតជាប់គ្នាពេលក្រោកពីដេក។ ជំងឺនេះកើតជាញឹកញាប់ចំពោះកុមារ។

ការព្យាបាល

ដំបូងត្រូវលាងខ្ទុះចេញពីភ្នែកដោយប្រើក្រណាត់ធ្វើមដោយទឹកត្អូង។ បន្ទាប់មកដាក់ក្រមួនអង់ទីប៊ីយ៉ូទិកភ្នែក (ទំ.៣៧៨)។ ទាញត្របកភ្នែកក្រោមចុះក្រោម ហើយដាក់ថ្នាំក្រមួនបន្តិចចូលទៅក្នុងនោះ ដូចរូបនេះ។ ការដាក់ថ្នាំក្រមួនភ្នែកនៅខាងក្រៅភ្នែក មិនមានប្រសិទ្ធភាពអ្វីឡើយ។



ប្រយ័ត្ន៖ កុំឲ្យបំពង់ក្រមួន ប៉ះជាមួយភ្នែក

ការការពារ

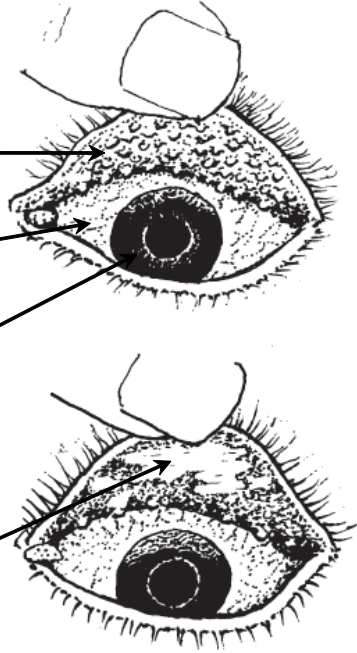
ជំងឺភ្នែកក្រហមនេះគឺជាជំងឺឆ្លង។ ការបង្ករោគរបស់វាឆ្លងរាលដាលពីមនុស្សម្នាក់ទៅមនុស្សម្នាក់ទៀតយ៉ាងងាយ។ កុំឲ្យកុមារដែលមានជំងឺភ្នែកក្រហម លេងឬដេកជាមួយកុមារដទៃទៀត ឬប្រើកន្លែងជាមួយគ្នាទេ។ ត្រូវលាងដៃបន្ទាប់ពីមានការប៉ះពាល់ភ្នែក។

ត្រាកូម

ត្រាកូមគឺជាការបង្ករោគរាជធាតុរាជ ដែលមានការវិវឌ្ឍន៍យឺតៗ។ វាអាចមានរយៈពេលជាច្រើនខែឬច្រើនឆ្នាំ។ បើគ្មានការព្យាបាលទាន់ពេលទេ វាអាចបណ្តាលឲ្យខ្វាក់ភ្នែក។ ជំងឺនេះឆ្លងតាមរយៈការប៉ះពាល់ផ្ទាល់ ឬតាមរយៈសត្វរយ ហើយវាច្រើនកើតនៅកន្លែងដែលមានមនុស្សរស់នៅក្នុងស្ថានភាពមិនល្អនិងផ្ទុំគ្នាច្រើន។

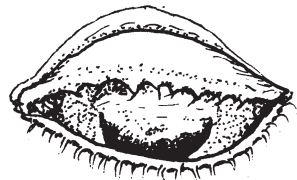
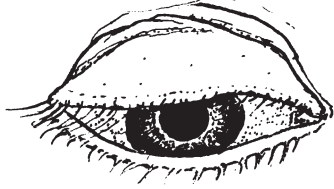
រោគសញ្ញា

- ត្រាកូមចាប់ផ្តើមឡើងដោយមានភ្នែកក្រហម ហៀរទឹកភ្នែក ដូចជំងឺភ្នែកក្រហមទូទៅដែរ។
- បន្ទាប់ពីមួយខែឬច្រើនជាងនេះមក មានដុំពកតូចៗពណ៌ផ្កាឈូកប្រផេះនៅខាងក្នុងត្របកភ្នែកខាងលើ។ ដើម្បីមើលឃើញដុំទាំងនេះ ត្រូវពន្លាត់ត្របកភ្នែក ដូចបានបង្ហាញនៅទំ.២១៨។
- ផ្នែកសនៃភ្នែក មានពណ៌ក្រហមបន្តិចបន្តួច។
- ពីរបីខែក្រោយមក បើអ្នកពិនិត្យឲ្យបានដិតដល់ ឬដោយកែវពង្រីកអ្នកអាចឃើញថាផ្នែកខាងលើនៃគំនេ មានពណ៌ប្រផេះ ពីព្រោះវាមានសរសៃឈាមតូចៗជាច្រើនដែលទើបកើតថ្មីៗនៅកន្លែងនោះ។
- ការរួមបញ្ចូលគ្នានៃសរសៃឈាមថ្មីៗ និងដុំពកតូចៗទាំងនោះ គឺជាត្រាកូមហើយ។
- បន្ទាប់ពីរយៈពេលជាច្រើនឆ្នាំក្រោយមក ដុំពកទាំងនោះចាប់ផ្តើមរលុបបាត់ទៅវិញ ហើយបន្សល់នូវស្នាមពណ៌សៗ។



ស្នាមទាំងនេះធ្វើឲ្យត្របកភ្នែកទៅជាគ្រាស់ ហើយអាចធ្វើឲ្យបើកភ្នែកឬបិទភ្នែករហូត។

ប្លាមទាំងនេះអាចទាញពោមភ្នែកចូលទៅក្នុងភ្នែក ហើយកោសគំនេ រួចបណ្តាលឲ្យខ្វាក់។



វិធីព្យាបាលជំងឺត្រាកូម

ដាក់ថ្នាំក្រមួនភ្នែកតេត្រាស៊ីគ្លីន (Tetracycline) ឬក្រមួនភ្នែកអេរីត្រូមីស៊ីន (Erythromycin) ១% (ទំ.៣៧៨) ទៅក្នុងភ្នែក ៣ដងក្នុងមួយថ្ងៃ ឬដាក់ថ្នាំក្រមួនភ្នែកតេត្រាស៊ីគ្លីន អេរីត្រូមីស៊ីន ៣% ចំនួន១ដងក្នុងមួយថ្ងៃ។ ធ្វើរបៀបនេះរយៈពេល៣០ថ្ងៃ។ សម្រាប់ការព្យាបាលឲ្យជាជាស្ថាពរ ត្រូវលេបថ្នាំតេត្រាស៊ីគ្លីន (Tetracycline ទំ.៣៥៦) ឬអេរីត្រូមីស៊ីន (Erythromycin ទំ.៣៥៥) ឬស៊ុលហ្វាណាមីដ (Sulfonamide ទំ.៣៥៨) រយៈពេល២ទៅ៣អាទិត្យផងដែរ។

វិធីការពារ

ការព្យាបាលជំងឺត្រាកូមឲ្យបានពេញលេញនិងឲ្យទាន់ពេល គឺជួយបង្ការការឆ្លងរាលដាលទៅអ្នកដទៃ។ មនុស្សទាំងអស់ដែលរស់នៅជាមួយអ្នកមានជំងឺត្រាកូម ជាពិសេសកុមារ គួរពិនិត្យភ្នែកឲ្យបានញឹកញាប់ ហើយប្រសិនបើមានរោគសញ្ញាលេចឡើង ពួកគេគួរព្យាបាលឲ្យបានទាន់ពេល។ ការលាងសម្អាតមុខជារៀងរាល់ថ្ងៃ អាចជួយបង្ការជំងឺត្រាកូមបាន។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ការធ្វើតាមការណែនាំអំពីក្បួនអនាម័យ ដែលមានពន្យល់នៅជំពូក១២នោះ គឺជាការសំខាន់ណាស់។

អនាម័យអាចជួយបង្ការជំងឺត្រាកូម។

ការបង្ការការលើក្នុងភ្នែកទារក (ជំងឺភ្នែកក្រហមលើទារក)

ប្រសិនបើម្តាយមានជំងឺប្រេមៈទឹកបាយ ឬក្លាមីដ្យា (Chlamydia) (មើលទំ. ២៣៦) គាត់អាចចម្លងជំងឺទាំងនេះទៅកូនគាត់បាននៅពេលសម្រាល។ ជំងឺនេះឆ្លងចូលទៅក្នុងភ្នែករបស់ទារក ហើយអាចបណ្តាលឲ្យខ្វាក់ភ្នែក និងមានបញ្ហាសុខភាពផ្សេងៗទៀត។ បើភ្នែករបស់ទារក ឡើងក្រហម ហើម និងមានខ្លះជាច្រើន នៅក្នុងភ្នែក ក្នុងអំឡុងពេលមួយខែដំបូង ទារកនោះអាចមានការបង្ករោគណាមួយឬមានការបង្ករោគទាំងពីរខាងលើនេះ។ ការសំខាន់បំផុតគឺត្រូវផ្តល់ការព្យាបាលភ្លាមៗ។



ការព្យាបាលជំងឺប្រេមៈទឹកបាយ

- ♦ ចាក់ថ្នាំសេហ្វទ្រីយ៉ាហ្សូន១២៥មីលីក្រាម (Ceftriaxone 125mg) នៅសាច់ដុំភ្លៅ តែម្តងគត់(មើលទំ.៣៦០)។

ការព្យាបាលជំងឺក្លាមីដ្យា

- ♦ ឲ្យថ្នាំស៊ីអេរីត្រូមីស៊ីន ៣០មីលីក្រាម(Erythromycin 30mg.) ៤ដងក្នុង១ថ្ងៃ រយៈពេល១៤ថ្ងៃ(ទំ.៣៦០)។

ប្រសិនបើអ្នកមិនអាចពិនិត្យឲ្យដឹងថាជំងឺណាមួយបណ្តាលឲ្យមានការបង្ករោគនេះ ឲ្យថ្នាំសម្រាប់ជំងឺទាំងពីរ។ ភ្នែករបស់ទារកក៏ត្រូវតែសម្អាត និងព្យាបាលដោយថ្នាំដែលបានរៀបរាប់ខាងក្រោមនេះ។

វិធីការពារ

មានស្ត្រីជាច្រើនកើតជំងឺប្រេមៈទឹកបាយ ឬក្លាមីដ្យា ហើយគាត់មិនដឹងខ្លួនថាបានឆ្លងជំងឺនេះឡើយ។ ឲ្យថ្នាំភ្នែកដល់ទារកទាំងអស់ ដើម្បីបង្ការការខ្វាក់ភ្នែក(ទំ.៣៧៩) លើកលែងតែក្នុងករណីដែលម្តាយបានពិនិត្យមើលដឹងថាគ្មានជំងឺទាំងនេះ។ ដើម្បីបង្ការការខ្វាក់ភ្នែក ត្រូវ ៖

- ដាក់ថ្នាំក្រមួនអេរីត្រូមីស៊ីន ០,៥% ទៅ១% ទៅក្នុងភ្នែកទាំងសងខាងរបស់ទារក ក្នុងអំឡុង២ម៉ោងដំបូងបន្ទាប់ពីសម្រាល។ **ឬ**
- ដាក់ថ្នាំក្រមួនភ្នែកតេត្រាស៊ីគ្លីន១% ទៅក្នុងភ្នែកសងខាងរបស់ទារក ក្នុងអំឡុង២ម៉ោងដំបូងបន្ទាប់ពីសម្រាល។ **ឬ**
- បន្តកម្រិតដំណក់នៃថ្នាំប្រូវីដុនអ៊ីយ៉ូឌីន(povidone-iodine) ២,៥% ទៅក្នុងភ្នែកទាំងសងខាងរបស់ទារក ក្នុងអំឡុងពេល២ម៉ោងដំបូងបន្ទាប់ពីសម្រាល។

នៅកន្លែងខ្លះ គេប្រើថ្នាំបាត្រនីត្រាត១% (ឬថ្នាំភ្នែកផ្សេងទៀត) ដាក់ភ្នែករបស់ទារក។ ថ្នាំទាំងនេះប្រឆាំងនឹងការខ្វាក់ភ្នែកដោយជំងឺប្រេមៈទឹកបាយ តែវាមិនអាចបញ្ឈប់ការខ្វាក់ដោយសារជំងឺក្លាមីដ្យាទេ។ ម្យ៉ាងទៀត ថ្នាំបាត្រនីត្រាត ក៏ធ្វើឲ្យក្រហមភ្នែកទារករយៈពេលជាច្រើនថ្ងៃ។ ប្រសិនបើអ្នកអាចរកថ្នាំអេរីត្រូមីស៊ីន ឬតេត្រាស៊ីគ្លីនបាន ប្រើថ្នាំណាមួយក្នុងចំណោមទាំងពីរនេះ។ ប៉ុន្តែប្រើថ្នាំបាត្រនីត្រាត បើអ្នកមានតែថ្នាំនេះ។

បើទារកកើតជំងឺប្រេមៈទឹកបាយ ឬក្លាមីដ្យានៅភ្នែក ឪពុកម្តាយក៏ត្រូវទទួលការព្យាបាលជំងឺទាំងនេះផងដែរ (ទំ.២៣៧ និង៣៦០)។

ជំងឺរោគប្រស្រីភ្នែក



ភ្នែកមានជំងឺរោគប្រស្រីភ្នែក



ភាគសញ្ញា ៖

- កូនក្រមុំភ្នែកតូច ហើយមានគែមមិនស្មើ មាន
- ក្រហមជុំវិញប្រស្រីភ្នែក មានការឈឺចាប់ខ្លាំង។

តាមធម្មតា ជំងឺរោគប្រស្រីភ្នែកកើតលើភ្នែកតែម្ខាងប៉ុណ្ណោះ។ ការឈឺចាប់អាចចាប់ផ្តើមឡើងភ្លាមៗ ឬបន្តិចម្តងៗ។ ភ្នែកមានចេញទឹកភ្នែកយ៉ាងច្រើន ហើយមានការឈឺចាប់កាន់តែខ្លាំងពេលត្រូវពន្លឺថ្ងៃ។ គ្រាប់ភ្នែកមានការឈឺចាប់នៅពេលដែលអ្នកប៉ះវា។ គ្មានខ្លះ ដូចជាជំងឺរោគប្រស្រីភ្នែកទេ។ ជាធម្មតាវាមានការព្រិលភ្នែក។ **នេះគឺជាករណីបន្ទាន់។** ថ្នាំក្រមួនអង់ទីប៊ីយ៉ូទិកមិនអាចជួយបានទេ។ **ត្រូវរកជំនួយពីគ្រូពេទ្យ។**

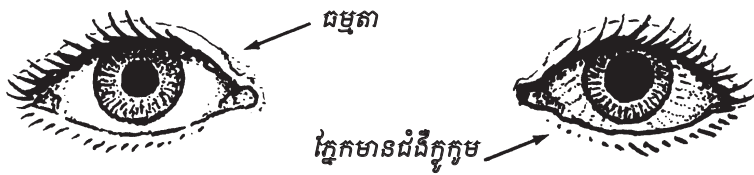
ជំងឺក្អកក្អម

ជំងឺជំគ្រោះថ្នាក់នេះបណ្តាលមកពីការមានសម្ពាធយ៉ាងខ្លាំងនៅក្នុងភ្នែក។ វាច្រើនតែកើតឡើងនៅបន្ទាប់ពីមានអាយុ ៤០ឆ្នាំឡើងទៅ ហើយវាជាមូលហេតុយ៉ាងញឹកញាប់នៃការខ្វាក់ភ្នែក។ ដើម្បីបង្ការការខ្វាក់ភ្នែក ជាការសំខាន់គឺត្រូវស្គាល់រោគសញ្ញានៃជំងឺក្អកក្អមនេះ និងត្រូវរកជំនួយពីគ្រូពេទ្យឲ្យបានឆាប់។

ជំងឺក្អកក្អមមានពីរយ៉ាង ៖

ជំងឺក្អកក្អមធ្ងន់ធ្ងរ

វាចាប់ផ្តើមភ្លាមៗដោយមានការឈឺក្បាល ឬមានការឈឺចាប់យ៉ាងខ្លាំងនៅក្នុងភ្នែក។ ភ្នែកចាប់ផ្តើមឡើងក្រហម និងមើលមិនច្បាស់។ បើយើងស្ទាប គ្រាប់ភ្នែកមានសភាពរឹង ដូចជាថ្ម។ អាចមានការក្អកចង្កោរ។ នៅភ្នែកដែលមានបញ្ហាកូនក្រមុំភ្នែករីកធំ ជាងកូនក្រមុំភ្នែកធម្មតា។

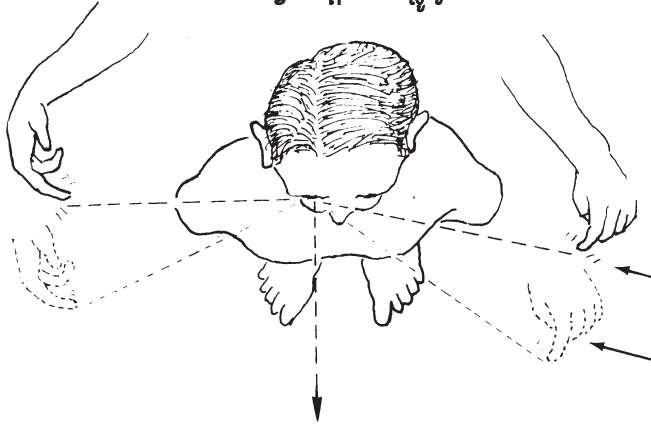


បើគ្មានការព្យាបាលជាបន្ទាន់ទេ ជំងឺក្អកក្អមធ្ងន់ធ្ងរនឹងបណ្តាលឲ្យខ្វាក់ក្នុងអំឡុងពេលពីរបីថ្ងៃ។ ជាញឹកញាប់ គេត្រូវការការវះកាត់។ ត្រូវរកជំនួយពីគ្រូពេទ្យជាបន្ទាន់។

ជំងឺក្អកក្អមរ៉ាំរ៉ៃ

សម្ពាធនៅក្នុងភ្នែកកើនឡើងយឺតៗ។ ជាញឹកញាប់ គ្មានការឈឺចាប់ទេ។ មានការបាត់បង់កំហើញយឺតៗ ដោយចាប់ផ្តើមពីចំហៀងមក ហើយភាគច្រើនអ្នកជំងឺមិនបានចាប់អារម្មណ៍អំពីការបាត់បង់នេះទេ។ ការធ្វើតេស្តមើលកំហើញចំហៀង អាចជួយឲ្យរកឃើញជំងឺនេះបាន។

ការធ្វើតេស្តរកជំងឺក្អកក្អម



ឲ្យអ្នកជំងឺខ្ទប់ភ្នែកម្ខាង ហើយភ្នែកម្ខាងទៀតសំឡឹងមើលវត្ថុដែលនៅចំពីមុខគាត់។ សំគាល់មើលនៅពេលដែលគាត់អាចមើលឃើញចលនាម្រាមដៃពីខាងក្រោយ និងចំហៀងទាំងសងខាងក្បាល។

តាមធម្មតាគេចាប់ផ្តើមមើលឃើញម្រាមដៃចាប់ពីត្រឹមនេះទៅ

ចំពោះភ្នែកដែលមានជំងឺក្អកក្អម អាចមើល ឃើញចលនាម្រាមដៃ នៅពេលដែលវាចូលមកជិតដល់ខាងមុខបន្តិច។

បើជំងឺត្រូវបានឆាប់រកឃើញ នោះការព្យាបាលដោយថ្នាំដាក់ភ្នែកពិសេស (ពីឡូកាពីន pilocarpine) អាចបង្ការការខ្វាក់បាន។ កម្រិតប្រើថ្នាំគួរបានកំណត់ដោយគ្រូពេទ្យ ឬបុគ្គលិកសុខាភិបាលដែលអាចវាស់សម្ពាធនៅក្នុងភ្នែក ដោយទៀងទាត់បាន។ ថ្នាំដាក់ភ្នែកត្រូវប្រើអស់មួយជីវិត។ បើអាច ការវះកាត់ភ្នែកជាការព្យាបាលដែលប្រាកដបំផុត។

វិធីការពារ

មនុស្សដែលមានអាយុលើសពី៤០ឆ្នាំ ឬមានសាច់ញាតិកើតជំងឺក្អកក្អម គួរព្យាយាមធ្វើការពិនិត្យសម្ពាធនៅក្នុងភ្នែកឲ្យបានម្តងក្នុង១ឆ្នាំ។

ការបង្ការការរលួយនៃភ្នែក

រោគសញ្ញា

ការឡើងក្រហម មានការឈឺចាប់ និងមានការហើម នៅខាងក្រោមភ្នែក ក្បែរច្រមុះ។ ភ្នែកមានចេញទឹកភ្នែក យ៉ាងច្រើន។ អាចមានការចេញខ្លះតាមតែមភ្នែក នៅពេល គេសង្កត់ថ្មមៗត្រង់កន្លែងហើម។



វិធីព្យាបាល

- ◆ ស្តុំដោយក្រណាត់ក្តៅ
- ◆ ដាក់ទឹកថ្នាំភ្នែកអង់ទីប៊ីយ៉ូទិក ឬថ្នាំក្រមួនដាក់ភ្នែក
- ◆ លេបថ្នាំប៉េនីស៊ីលីន (Penicillin) (ទំ.៣៥១)

ភ្នែកមើលមិនច្បាស់

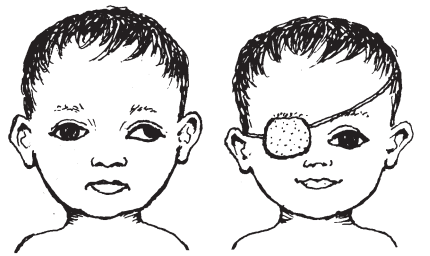
ចំពោះកុមារដែលមានភ្នែកមើលមិនច្បាស់ ឬមានការឈឺក្បាល ឬឈឺភ្នែកពេលដែលពួកគេអានអក្សរ គេអាចត្រូវការ ប្រើវ៉ែនតា។ ពិនិត្យមើលភ្នែករបស់ពួកគេ។

ចំពោះមនុស្សចាស់ វាជាការធម្មតាទេ កាលណាមានអាយុច្រើន តែងតែមានការពិបាក ក្នុងការមើលវត្ថុជិតៗឲ្យបានច្បាស់។ ការប្រើវ៉ែនតាអានអក្សរ អាចជួយបាន។ ជ្រើសរើស យកវ៉ែនតាដែលអាច ឲ្យអ្នកមើលឃើញច្បាស់ក្នុងចំងាយប្រហែល៤០សង្កឹមម៉ែត្រពីភ្នែក របស់អ្នក។ បើវ៉ែនតាមិនអាចជួយបានទៀត ត្រូវទៅជួបគ្រូពេទ្យភ្នែក។



ភ្នែកកែត ឬភ្នែកស្រលៀង

ប្រសិនបើជួនកាលភ្នែកស្រលៀងដូចនេះ ប៉ុន្តែពេលខ្លះទៀតអាចសំឡឹង មើលទៅមុខដោយធម្មតាវិញ នោះអ្នកមិនចាំបាច់ព្រួយបារម្ភទេ។ ភ្នែកនេះ នឹងវិវឌ្ឍន៍ទៅជាត្រង់វិញបាននៅពេលណាមួយ។ ប៉ុន្តែបើភ្នែកតែងតែបែរ ទៅតែម្ខាងជានិច្ច ហើយប្រសិនបើកុមារនោះមិនបានទទួលការព្យាបាល នៅពេលមានអាយុតិចទេ ភ្នែកនោះប្រហែលជានឹងមិនអាចមើលឃើញបាន ល្អទេ។ ទៅជួបគ្រូពេទ្យភ្នែកឲ្យបានលឿនតាមដែលអាចធ្វើបាន ដើម្បី ពិនិត្យមើលថាតើការគ្របភ្នែកម្ខាងដែលល្អ ការវះកាត់ ឬការប្រើវ៉ែនតាពិសេស អាចជួយបានឬទេ។



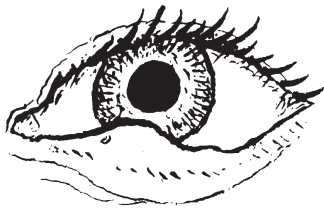
ការវះកាត់នៅអាយុច្រើនបន្តិច អាចតម្រង់ភ្នែកឲ្យត្រង់ និងធ្វើឲ្យកុមារលូតលាស់ពេញលក្ខណៈ ប៉ុន្តែនឹងមិនអាច ជួយភ្នែកដែលខ្សោយឲ្យមើលឃើញច្បាស់បានទេ។

សំខាន់៖ គំហើញរបស់កុមារគ្រប់រូប គប្បីត្រូវបានពិនិត្យឲ្យបានឆាប់តាមដែល អាចធ្វើទៅបាន (ល្អបំផុតគឺនៅអាយុប្រហែល៤ឆ្នាំ)។ អ្នកអាចប្រើតារាងអក្សរ "អ៊ី" សម្រាប់ពិនិត្យភ្នែកបាន។ ធ្វើតេស្តភ្នែកនីមួយៗដោយឡែកពីគ្នា ដើម្បីស្វែងរកបញ្ហា ដែលប៉ះពាល់ដល់ភ្នែកតែម្ខាង។ បើភ្នែកតែម្ខាងឬទាំងសងខាង មើលមិនច្បាស់ ទៅជួបគ្រូពេទ្យភ្នែក។



ពពែតែ

ដំណកក្រហម ហើម នៅត្របកភ្នែក ច្រើនតែនៅជិតតែត្របកភ្នែក។ ដើម្បី ព្យាបាល ស្អំដោយកុំប្រេសក្តៅខ្លួនឡើយដោយទឹកដែលមានជាក់អំបិលបន្តិច។ ការប្រើក្រមួនជាក់ភ្នែកអង់ទីប៊ីយ៉ូទិក៣ដងក្នុង១ថ្ងៃនឹងជួយបង្ការការកើតពពែតែ នេះទៀត។



កន្ទុយថ្លែន

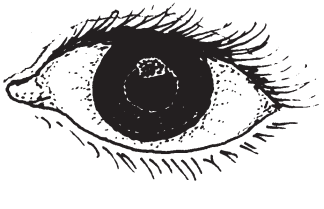
សាច់ក្រាស់នៅលើថ្លែនភ្នែកដែលរីកចម្រើនបន្តិចម្តងៗពីផ្នែកសនៃភ្នែកដែលនៅ ខាងច្រមុះ ទៅគំរនេ។ ផ្នែកមួយនៃមូលហេតុរបស់បញ្ហានេះគឺបណ្តាលមកពីពន្លឺថ្ងៃ ខ្យល់ និងធ្ងលី។ វែនតាខ្មៅអាចជួយបន្ថយការក្រហម និងបន្ថយល្បឿននៃការ លូតលាស់របស់កន្ទុយថ្លែននេះ។ កន្ទុយថ្លែនត្រូវបានវះកាត់ចេញមុនពេលវា រីកដល់កូនក្រមុំភ្នែក។ ជាករុសល ក្រោយពេលវះកាត់ហើយ កន្ទុយថ្លែនច្រើនតែ កើតឡើងវិញ។



ការព្យាបាលតាមវិធីបុរាណដោយប្រើម្សៅសំបកខ្យងធ្វើឲ្យមានផលអាក្រក់ ច្រើនជាងផលល្អ។ ដើម្បីជួយសម្រាលការរមាស់និងការក្រហម អ្នកអាចសាក ល្បងស្អំដោយក្រណាត់ត្រជាក់។ ឬប្រើថ្នាំដំណក់ភ្នែកដែលមានជាតិកាម៉ូមីល (ស្សោរឲ្យពុះល្អ រួចត្រង ទុកឲ្យត្រជាក់ កុំដាក់ស្ករ)។

ការរលាត់ ដំបៅ ឬសម្ពាត់នៅលើគំរនេ

នៅពេលដែលថ្លែនដ៏ស្តើងនៃគំរនេមានការរលាត់ ឬត្រូវបានបំផ្លាញដោយសារការ បង្ករោគ អាចបណ្តាលឲ្យមានដំបៅនៅគំរនេដែលមានការឈឺចាប់យ៉ាងខ្លាំង។ បើអ្នកពិនិត្យឲ្យបានហ្មត់ចត់ ក្រោមពន្លឺដ៏ល្អ អ្នកអាចឃើញស្នាមពណ៌ប្រផេះ ឬស្រអាប់ស្ថិតនៅលើគំរនេ។



បើគ្មានការថែរក្សាជិតដល់ទេ ដំបៅលើគំរនេនេះ អាចបណ្តាលឲ្យខ្វាក់ភ្នែក។ ជាក់ក្រមួនជាក់ភ្នែកអង់ទីប៊ីយ៉ូទិក៤ដងក្នុង១ថ្ងៃ រយៈពេល៧ថ្ងៃ និងឲ្យថ្នាំ ប៉េនីស៊ីលីន(ទំ.៣៥១) ហើយគ្របភ្នែកដែលមានដំបៅនោះ។ បើគ្មានការធូរ ស្រាលក្នុងរយៈពេលពីរថ្ងៃទេ ត្រូវរកជំនួយពីគ្រូពេទ្យ។

សម្ពាត់លើគំរនេ គឺជាស្នាមពណ៌សដែលគ្មានការឈឺចាប់។ វាអាចបណ្តាល មកពីការជាសះស្បើយនៃដំបៅលើគំរនេ ការរលាត់ ឬការមានរបួសផ្សេងៗទៅលើ ភ្នែក។ ប្រសិនបើភ្នែកទាំងពីរខ្វាក់ ប៉ុន្តែមនុស្សនោះនៅមើលឃើញពន្លឺ នោះការវះ កាត់ប្តូរគំរនេរបស់ភ្នែកម្ខាង អាចធ្វើឲ្យមើលឃើញវិញ។ ប៉ុន្តែការព្យាបាលរបៀបនេះ មានតម្លៃថ្លៃណាស់។ ប្រសិនបើភ្នែកម្ខាងមានសម្ពាត់ ប៉ុន្តែម្ខាងទៀតមើលឃើញល្អ កុំវះកាត់។ ថែរក្សាភ្នែកដែលនៅល្អ កុំឲ្យមានរបួស។



ការហូរឈាមក្នុងផ្នែកសនៃភ្នែក

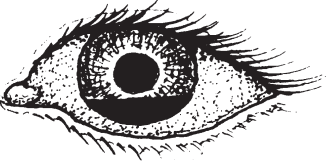
ស្នាមក្រហមដូចឈាមហើយមិនឈឺ ដែលនៅក្នុងផ្នែកសនៃភ្នែក អាចកើតមាន យូរៗម្តងបន្ទាប់ពីមានការលើកវត្ថុធ្ងន់ ការក្អកខ្លាំង (ដូចជាក្អកមាត់) ឬត្រូវគេដាស់ ត្រូវភ្នែក។ ស្ថានភាពនេះជាលទ្ធផលនៃការបែកធ្លាយសរសៃឈាមតូចៗ។ វាគ្មាន គ្រោះថ្នាក់អ្វីទេ ដូចជាស្នាមជាមួយដៃ ហើយនឹងបាត់ទៅវិញបន្តិចម្តងៗដោយមិន បាច់ព្យាបាលក្នុងអំឡុងពេលប្រហែល២សប្តាហ៍។



ស្នាមក្រហមតូចៗទាំងនេះច្រើនកើតនៅលើភ្នែកទារកដែលទើបសម្រាល។ គេមិនត្រូវការការព្យាបាលទេ។

ការហូរឈាមនៅខាងក្រោយគំរនេ

ការហូរឈាមនៅខាងក្រោយគំរនេ គឺជាភាគសញ្ញាដ៏គ្រោះថ្នាក់មួយ។ វាតែងតែ បណ្តាលមកពីមានការប៉ះទង្គិចទៅលើភ្នែកដោយវត្ថុទាល ដូចជាកណ្តាប់ដៃ។ បើមានការឈឺចាប់ និងបាត់បង់គំហើញ បញ្ជូនអ្នករងគ្រោះទៅអ្នកជួបគ្រូពេទ្យភ្នែក ជាបន្ទាន់។ បើមានការឈឺចាប់បន្តិចបន្តួច និងគ្មានការបាត់បង់គំហើញទេ គ្របភ្នែក ទាំងពីរ និងឲ្យសម្រាកលើគ្រែជាច្រើនថ្ងៃ។ បើ២ឬ៣ថ្ងៃក្រោយមក ការឈឺចាប់ ក្លាយជាកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរ ប្រហែលជាមានបញ្ហាតឹងក្នុងភ្នែក (ជំងឺក្លូកូម ទំ.២២២)។ ជូនអ្នកជំងឺទៅជួបគ្រូពេទ្យភ្នែកជាបន្ទាន់។



ការមានខ្ទុះនៅខាងក្រោយគំរនេ

ការមានខ្ទុះនៅខាងក្រោយគំរនេ គឺជាភាគសញ្ញានៃការរលាក ធ្ងន់ធ្ងរ។ ជួនកាល គេឃើញមានដំបៅគំរនេ និងជាសញ្ញាបង្ហាញថាភ្នែកកំពុងស្ថិតក្នុងភាពគ្រោះថ្នាក់។ ឲ្យផ្តាំប៉េនីសីលីន (ទំ.៣៥១) រួចរកជំនួយ ពីគ្រូពេទ្យជាបន្ទាន់។ បើដំបៅត្រូវបាន ព្យាបាលដោយត្រឹមត្រូវ ខ្ទុះនោះនឹងបានជាសះស្បើយទៅវិញ។



ភ្នែកឡើងបាយ

កញ្ចក់ភ្នែកដែលនៅពីក្រោយកូនក្រមុំភ្នែក ក្លាយជាមានពណ៌សស្រអាប់ ធ្វើឲ្យ កូនក្រមុំភ្នែកហាក់ដូចជាមានពណ៌ប្រផេះឬពណ៌ស នៅពេលដែលអ្នកបញ្ចាំងពន្លឺ ទៅក្នុងភ្នែកនោះ។ ភ្នែកឡើងបាយច្រើនកើតឡើងមនុស្សចាស់ ប៉ុន្តែក៏អាចកើតឡើង ដោយកម្រ លើទារកដែរ។ បើមនុស្សឯងភ្នែកដោយសារភ្នែកឡើងបាយ អាច មើលឃើញពន្លឺនៅកន្លែងងងឹត ហើយអាចកត់សំគាល់ចលនាអ្វីមួយ នោះការ វះកាត់អាចធ្វើឲ្យគាត់មើលឃើញវិញបាន។ ទោះបីយ៉ាងនេះក៏ដោយ គាត់នឹងត្រូវ ប្រើវ៉ែនតាក្រាស់ៗ បន្ទាប់ពីការវះកាត់រួច ដែលនឹងត្រូវប្រើពេលមួយរយៈដើម្បីមាន ទម្លាប់ជាមួយវ៉ែនតានោះ។ ថ្នាំពេទ្យមិនអាចជួយព្យាបាលការភ្នែកឡើងបាយបាន ទេ។ (សព្វថ្ងៃនេះ ជួនកាលក្នុងពេលវះកាត់ គេអាចដាក់កញ្ចក់ភ្នែកសិប្បនិម្មិត ដូច្នោះគេមិនចាំបាច់ប្រើវ៉ែនតាក្រាស់ៗទេ)។



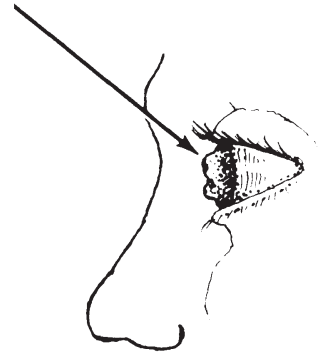
ខ្វាក់មាន់ និងជំងឺភ្នែកស្ងួត (ការខ្វះវីតាមីនអេ)

ជំងឺភ្នែកនេះច្រើនកើតចំពោះកុមារដែលមានអាយុពី១ឆ្នាំទៅ៥ឆ្នាំ។ វាកើតដោយសារមិនបានបរិភោគចំណីអាហារដែលមានវីតាមីនអេគ្រប់គ្រាន់។ បើយើងមិនស្គាល់និងមិនបានព្យាបាលឲ្យទាន់ពេលវេលា វាអាចធ្វើឲ្យកុមារខ្វាក់បាន។



រោគសញ្ញា ៖

- ដំបូងកុមារអាចកើតជំងឺខ្វាក់មាន់។ គាត់ក៏មិនអាចមើលឃើញនៅកន្លែងងងឹតដែលមនុស្សដទៃតែអាចមើលឃើញ។
- បន្ទាប់មកគាត់ក៏មានជំងឺភ្នែកស្ងួត។ ផ្នែកសនៃភ្នែកបានបាត់បង់ភាពរលោង ហើយចាប់ផ្តើមជ្រួញ។
- មានស្នាមពពុះតូចៗពណ៌ប្រផេះអាចកើតឡើងក្នុងភ្នែក។
- នៅពេលជំងឺនេះមានសភាពកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរ គំរនក៏ប្រែក្លាយទៅជាស្ងួតនិងស្រអាប់ ហើយអាចមានប្រហោងតូចៗ។
- បន្ទាប់មកគំរនអាចប្រែជាទន់យ៉ាងឆាប់រហ័ស ប៉ោងលៀន ឬអាចបែកធ្លាយផងក៏មាន។ តាមធម្មតា គ្មានការឈឺចាប់ទេ។ ការមើលមិនឃើញអាចបណ្តាលមកពីការបង្ករោគ សម្លាក ឬដោយការខូចខាតផ្សេងទៀត។
- ជំងឺភ្នែកស្ងួតភាគច្រើនចាប់ផ្តើមឡើង ឬកាន់តែខ្លាំងឡើង នៅពេលកុមារមានជំងឺផ្សេងទៀតដូចជា រាក ក្អកមាន់ របេង ឬកញ្ជិល។ **ត្រូវពិនិត្យភ្នែករបស់កុមារទាំងអស់ដែលមានជំងឺ និងកុមារដែលស្គម។** បើភ្នែករបស់កុមារ ហើយរកមើលរោគសញ្ញានៃការខ្វះវីតាមីនអេ។



ការការពារ និងការព្យាបាល ៖

ជំងឺភ្នែកស្ងួតអាចការពារបានយ៉ាងងាយ ដោយការបរិភោគអាហារដែលមានវីតាមីនអេ។ ធ្វើដូចការរៀបរាប់ខាងក្រោមនេះ ៖

- ◆ បំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយរហូតអាយុបាន២ឆ្នាំ បើអាចធ្វើបាន។
- ◆ បន្ទាប់ពី៦ខែដំបូង ត្រូវចាប់ផ្តើមឲ្យកុមារបរិភោគអាហារសំបូរវីតាមីនអេ ដូចជាបន្លែដែលមានស្លឹកពណ៌បៃតងចាស់ និងផ្លែឈើពណ៌លឿងឬក្រហម ដូចជាផ្លែល្ពុង ស្វាយ និងផ្លែល្ពៅ។ ទឹកដោះគោ ស៊ុត និងថ្លើម ក៏សំបូរវីតាមីនអេដែរ។
- ◆ បើកុមារហាក់ដូចជាមិនបានទទួលអាហារទាំងនេះទេ ឬបើកុមារមានរោគសញ្ញាខ្វាក់មាន់ ឬភ្នែកស្ងួត ឲ្យគាត់លេបថ្នាំគ្រាប់ជីវជាតិអា ២០០.០០០អ៊ុយនីតេ (៦០មីលីក្រាម រ៉េទីណូល retinol ជាថ្នាំគ្រាប់ ឬជាទឹកស៊ីរ៉ូ) រៀងរាល់៦ខែម្តង (ទំ.៣៩២)។ ទារកដែលមានអាយុក្រោម១ឆ្នាំ គួរទទួល១០០.០០០អ៊ុយនីតេ។



- ♦ បើដំបូងមានស្ថានភាពធ្ងន់ធ្ងរទៅហើយ ត្រូវឲ្យកុមារនោះលេបរីតាមីនអា ២០០.០០០អ៊ុយនីតនៅថ្ងៃទី១។ ២០០.០០០អ៊ុយនីតទៀតនៅថ្ងៃទី២ និង ២០០.០០០អ៊ុយនីតទៀតនៅ១៤ថ្ងៃក្រោយមក។ ទារកដែលមានអាយុក្រោម១ឆ្នាំ គប្បីលេបពាក់កណ្តាលនៃកម្រិតថ្នាំនេះ(១០០,០០០អ៊ុយនីត)។
- ♦ នៅក្នុងសហគមន៍ដែលសំបូរដំបូងភ្នែកស្លុត ឲ្យថ្នាំជីវជាតិអា ២០០.០០០អ៊ុយនីត ទៅស្រ្តីដែលកំពុងបំបៅដោះកូន រៀងរាល់៦ខែម្តង និងឲ្យទៅស្រ្តីមានផ្ទៃពោះចាប់ពីបួនខែកន្លះ។

បំរាម ៖ ការឲ្យថ្នាំជីវជាតិអាច្រើនពេក បណ្តាលឲ្យពុល។ មិនត្រូវឲ្យថ្នាំលើសពីការណែនាំទេ។

បើភ្នែករបស់កុមារមានសភាពធ្ងន់ធ្ងរ ដោយមានគំរនទឡើងល្អក់ មានប្រហោង ឬប៉ោង ត្រូវរកជំនួយពីគ្រូពេទ្យជាបន្ទាន់។ ភ្នែករបស់កុមារគួរត្រូវរុំបិទ ហើយកុមារគួរលេបថ្នាំជីវជាតិអាត្លាមៗ យកល្អគួរចាក់ថ្នាំជីវជាតិអា១០០.០០០អ៊ុយនីត។

បន្ថែមដែលមានស្លឹកពណ៌បៃតងចាស់ និងផ្លែឈើពណ៌លឿងឬផ្លែក្រូច និងបន្លែផ្សេងៗ ជួយបង្ការការខ្ចាក់ភ្នែកលើកុមារ។

ចំណុចតូចៗនៅខាងមុខភ្នែក ឬមើលឃើញបែកខ្ញែង

ជួនកាលមនុស្សចាស់ត្រូវបានចំណុចតូចៗមានចលនានៅពីមុខគាត់ ពេលគាត់សំឡឹងមើលផ្ទៃភ្នែកមួយ(ជញ្ជាំងឬផ្ទៃមេឃ)។ ចំណុចទាំងនោះមានចលនានៅពេលដែលភ្នែកមានចលនា ហើយមើលទៅដូចសត្វរុយតូចៗ។ ធម្មតាចំណុចទាំងនេះមិនមានគ្រោះថ្នាក់អ្វីទេ ហើយក៏មិនចាំបាច់ព្យាបាលដែរ។ ប៉ុន្តែបើចំណុចទាំងនោះមានកាន់តែច្រើនឡើងៗក្នុងពេលដ៏ខ្លី ហើយគំហើញចាប់ផ្តើមធ្លាក់ចុះពីចំហៀងណាមួយ នេះអាចជាបញ្ហាដែលត្រូវការការសង្រ្គោះបន្ទាន់ (ការដាច់ចេញនៃរ៉េទីនរបស់ភ្នែក)។ ត្រូវរកជំនួយពីគ្រូពេទ្យជាបន្ទាន់។

ព្រិលភ្នែក មើលឃើញបែកខ្ញែង

ការមើលឃើញបែកខ្ញែងជាពីរ អាចបណ្តាលមកពីមូលហេតុច្រើនយ៉ាង។

ប្រសិនបើការមើលឃើញបែកខ្ញែងជាពីរកើតឡើងភ្លាមៗ ឬកើតឡើងរ៉ាំរ៉ៃ ឬកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរបន្តិចម្តងៗ នេះប្រហែលជាពោធិសញ្ញានៃបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរមួយ។ ត្រូវរកជំនួយពីគ្រូពេទ្យ។

ប្រសិនបើការមើលឃើញបែកខ្ញែងជាពីរនេះកើតឡើងម្តងម្កាលទេ វាអាចជាពោធិសញ្ញានៃភាពខ្សោយ ឬអស់កម្លាំង ដែលប្រហែលជាមកពីការខ្វះអាហារូបត្ថម្ភ។ មើលជំពូក១១ អំពីអាហារូបត្ថម្ភត្រឹមត្រូវ ហើយត្រូវខំប្រឹងបរិភោគឲ្យបានត្រឹមត្រូវ បើអាចធ្វើបាន។ បើគំហើញគ្មានការប្រសើរទេ ត្រូវរកជំនួយពីគ្រូពេទ្យ។



អត្ថបទក្នុងទំព័រ ២២៨
វិន្យាត្រាវិធានបណ្តុលក្នុងការបោះពុម្ពជាតារាងខ្មែរនេះទេ

